



**“Restauració d'hàbitats d'espècies prioritàries a l'illa de Menorca”**

**PROJECTE LIFE+ NATURA 2007**

**LIFE+ 07NAT/E/000756**

**2009-2013**

## SINOPSI DEL PROJECTE

**Tipus:** LIFE+ Natura

**Títol:** Restauració d'hàbitats d'espècies prioritàries a l'illa de Menorca

**Acrònim:** RENEIX

**Codi:** LIFE07 NAT/E/0000756

**Beneficiari:** Consell Insular de Menorca

**Pressupost global:** 1.574.713,00 €

**Finançament comunitari:** 50% (787.356,50 €)

**Data inici:** 01/09/2009 - **Data acabament:** 31/12/2013

**Objectiu general:** Restauració d'hàbitats degradats que acullen algunes comunitats vegetals d'interès i espècies prioritàries de la flora de Menorca incloses en la Directiva Hàbitats, així com alguns dels focus més importants d'endemismes vegetals i diversitat florística a l'illa.

### Objectius parcials:

- Desenvolupament dels plans de gestió elaborats durant el projecte LIFE2000NAT/E/7355.
- Millorar el coneixement sobre l'estat de conservació i la dinàmica de les espècies objectiu del projecte.
- Delimitació i identificació de l'hàbitat adequat per a les espècies objectiu del projecte.
- Restauració i recuperació d'hàbitats d'interès comunitari.
- Sensibilitzar la població local i visitant sobre els valors naturals de les zones afectades pel projecte.
- Conscienciar a la societat local sobre la possibilitat de recuperar hàbitats degradats o desapareguts.

### Àmbit d'actuació:

- ES0000230: El Pilar, Ets Alocs
- ES0000231: Binimel·là – Cala Mica, Ets Alocs
- ES0000235: Sa Mesquida – Es Murtar
- ES0000239: Barranc d'Algendar

### Espècies més rellevants objectiu del projecte:

- *Anthyllis hystrix*
- *\*Femeniasia balearica*
- *\*Vicia bifoliolata*
- *Paeonia cambessedesii*
- *Lysimachia minoricensis*

- *Cymbalaria fragilis*
- *Viola stolonifera*

\_\_\_ Espècies d'interès comunitari; \* \_\_\_ Espècies prioritàries

### Hàbitats objectiu del projecte:

- \*1150 (llacunes costaneres)
- 1240 (penya-segats amb comunitats de *Limonium*)
- 1410 (prats salins mediterranis)
- 2110 (dunes mòbils embrionàries)
- 2120 (dunes mòbils amb *Ammophila arenaria*)
- 2210 (dunes fixes amb *Crucianellion maritimae*)
- \*2250 (dunes amb *Juniperus* sp. pl.)
- 2260 (dunes amb vegetació escleròfila del *Cisto-Lavanduletalia*)
- 3120 (aigües oligotròfiques amb *Isoetes* sp. pl.)
- \*3170 (basses temporals mediterrànies)
- 3290 (rius mediterranis de cabal intermitent)
- 5330 (matollars mediterranis i preestèpics)
- 5430 (matollars espinosos de tipus frigànic amb *Launaeetum cervicornis*)
- \*6220 (zones subestèpiques de gramínies i anuals del *Thero-Brachypodietea*)
- 8210 (pendents rocosos calcaris amb vegetació camofítica)
- 8220 (pendents rocosos calcaris amb vegetació casmofítica)
- 8310 (coves no explotades per al turisme)
- 92D0 (galeries i matollars de ribera termomediterranis)
- 9320 (bosc d'*Olea* i *Ceratonia*)
- 9340 (alzinars de *Quercus ilex* i *Q. rotundifolia*).

\*Hàbitat prioritari

### Amenaces detectades (per ordre d'importància):

1. Presència de vials abandonats: ES0000231
2. Manca d'informació: ES0000230, ES0000231, ES0000235, ES0000239
3. Accessos incontrolats: ES0000230, ES0000231, ES0000235
4. Excés de freqüentació humana: ES0000230, ES0000231, ES0000235, ES0000239
5. Manca de sensibilització de la població local i visitant: ES0000230, ES0000231, ES0000235, ES0000239
6. Processos d'erosió: ES0000230, ES0000231, ES0000235
7. Canvis en la coberta vegetal: ES0000231, ES0000239

### Objectius per zones:

1. Eliminació de vials incontrolats: ES0000231

2. Eliminació d'accessos incontrolats: ES0000231, ES0000230, ES0000235, ES0000239
3. Control dels processos d'erosió: ES0000231, ES0000230, ES0000235
4. Increment de la població de \**Femeniasia balearica*: ES0000231
5. Delimitació informativa de les zones sensibles i de la importància científica i ecològica de la zona: ES0000231, ES0000230, ES0000235, ES0000239
6. Augmentar els coneixements sobre els valors ecològics de les zones d'actuació i el seu estat de conservació: ES0000231, ES0000230, ES0000235, ES0000239
7. Increment de la població de \**Vicia bifoliolata*: ES0000235
8. Afavorir la recuperació de les espècies endèmiques de la zona: ES0000239

### **Dificultats esperades:**

1. Problemes en la revegetació
2. Dificultats en el mètode de cultiu de *Femeniasia balearica*
3. Dificultats en els tràmits administratius
4. Retard en el desenvolupament d'algunes accions directes sobre l'hàbitat
5. Falta d'implicació social en les accions de sensibilització
6. Baixa receptivitat en els col·lectius relacionats amb l'ús de vehicles rodats en el medi natural
7. Dificultats en la remodelació de la zona esportiva des Murtar

### **Accions proposades:**

#### **A Preparatòries**

- A.1. Gestió de tràmits administratius per a la posada en marxa del projecte.
- A.2. Cartografia detallada de la distribució de les espècies afectades.
- A.3. Identificació i cartografia de tots els accessos i vials a les zones afectades.
- A.4. Selecció d'espècies per a la revegetació.
- A.5. Determinació del mètode de cultiu per a *Femeniasia balearica*.
- A.6. Assessorament tècnic a les ONGs i propietaris en la captació d'ajuts i subvencions per a la realització d'activitats de gestió del medi ambient.

#### **C Accions no recurrents:**

- C.1. Construcció de murs de paret seca amb tècniques tradicionals.
- C.2. Eliminació de vials i accessos incontrolats.
- C.3. Plantació d'espècies autòctones per regenerar la vegetació.
- C.4. Construcció de ponts sobre torrents temporals mediterranis.
- C.5. Construcció i instal·lació de barreres i portells tradicionals.
- C.6. Recuperació paisatgística a la zona des Murtar i regeneració del sistema dunar fòssil.
- C.7. Tancament de la zona humida i el sistema dunar de Binimel·là

#### **D Accions de sensibilització social:**

- D.1. Creació de la imatge del projecte
- D.2. Creació de la pàgina Web del projecte
- D.3. Distribució del *pendrive* de presentació del projecte LIFE
- D.4. Instal·lació de panells sobre els valors naturals de les zones afectades
- D.5. Campanya dissuasiva per a practicants de vehicles rodats en medi natural
- D.6. Organització de jornades informatives i de participació ciutadana
- D.7. Creació d'itineraris botànics a la microreserva "Pas d'en Ravull" i la zona d'"Al Pilar"
- D.8. Realització d'un DVD sobre el projecte LIFE

- D.9. Publicació on-line sobre els focus de biodiversitat i de concentració de flora endèmica de l'illa.
- D.10. Informació i sensibilització continuada de la població a través dels principals mitjans de comunicació locals i regionals
- D.11. Divulgació de resultats científics
- D.12. Informe divulgatiu final (*Layman's report*)
- D.13. Instal·lació de plafons informatius sobre el projecte LIFE

### **Accions de funcionament**

- E.1. Gestió del projecte pel Consell Insular de Menorca
- E.2. Creació del Comitè Científic del projecte
- E.3. Creació del Comitè de Seguiment del projecte
- E.4. Auditoria financera
- E.5. Pla de Conservació post-LIFE
- E.6. Treball en xarxa amb altres projectes LIFE
- E.7. Definició d'indicadors de seguiment del projecte i fonts de verificació dels mateixos
- E.8. Comunicació i coordinació amb els propietaris de terrenys i sectors socials afectats